

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2023-377

22.5.2023

DNB Livsforsikring AS (Pensjon, Personal)

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Banemannskap – pakkmaskin – kompresjonsfraktur i ryggen – arbeidsulykke – yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede kjørte pakkmaskin langs togsinnene. Han oppsøkte legevakten 10 dager senere og fikk konstatert kompresjonsfraktur i ryggen. Han anførte at årsaken til bruddet i ryggen var mange humper, og spesielt en kraftig hump, langs togsinnene. Det var ikke fremlagt dokumentasjon på en eller flere humper langs strekningen. Det var heller ikke dokumentert at forsikrede måtte utføre et arbeid som lå utenfor rammen for arbeidet til en banearbeider. Saken reiste spørsmål om hendelsen var en arbeidsulykke. Slik saken var opplyst kunne nemnda ikke se at den påberopte hendelse kunne anses som en arbeidsulykke verken etter det markerte eller det avdempede ulykkesbegrepet. Foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (banemannskap) var på jobb 18.1.19, da han kjørte en pakkmaskin langs togsinnene. Forsikrede fikk i ettertid konstatert kompresjonsfraktur i ryggen.

Forsikrede oppsøkte legevakten 28.1.19 hvor det fremgår av journalnotat at:

Kommer med ambulanse. Han har ikke kommet seg ut av sofaen siste 2-3 dager, helt immobilisert pga sterke smerter i korsryggen. Klarer ikke reise seg og stå på bena grunnet smerter. Initialt også nummen i bena, men det har gått over.

Det følger av epikrise fra sykehuset at forsikrede ble innlagt for smertelindring, utredning og mobilisering, og var innlagt i 3 dager. Forsikrede fikk påvist spondylodiskitt og satt på antibiotikabehandling. Det ble ikke foretatt noen kirurgiske tiltak.

I rapport fra arbeidsgiver 29.5.19 fremgår det:

Hendelsen oppsto ved kjøring med kombimaskin på (...)banen. De kjørte fra (...) til (...). Minst et sted på strekningen oppsto det et skikkelig slag i maskinen, noe som medførte at stolen (...) satt i slo i bunn av fjæringen og han fikk et kraftig slag gjennom ryggvirvlene. Han følte seg ikke vel i etterkant, men trodde det ville gå over. Det ble bare verre, slik at han måtte på sykehuset mandag 28. januar. To andre personer var også med i maskinen, de satt i andre enden og kjørte.

Forsikrede sendte skademelding til forsikringsforetaket 4.2.21 hvor det fremgår at:

Slag/støt gjennom sete på pakkmaskin og inn i rygggrad. Merket det allerede på søndag kveld at alt ikke var normalt. Torsdag 24.01.19 klarte jeg ikke å bevege meg, og fikk hjelp til transport hjem til (...) fra (...).

I forsikredes skadeforklaring i brev av 5.3.21 fremgår det om hendelsesforløpet at:

Ulykken skjedde under transport av en pakkmaskin (maskin for å justere jernbaneskinner) fra (...) til (...). Den helgen skulle vi gjøre en jobb med pakkmaskinen i (...), og vi måtte bruke den eldste pakkmaskinen til På de nyere maskinene er det moderne stoler med luftdemping, men på denne er det gamle seter med utslitt fjærdemping. Fredag kveld reiste vi fra vår base i (...). Sporet nedover til (...) var flere steder ganske dårlig og humpete, og ryggen min fikk hard behandling flere steder på turen. Ett sted slo dempingen ekstra kraftig i

bunn. Det gikk en iling gjennom hele ryggen, og jeg kjente at noe var galt. Tross smerter klarte jeg å fullføre jobben i (...), men da jeg kom tilbake til (...) på søndag var det bare så vidt jeg fikk karret meg inn igjen på brakka. Der ble jeg liggende i senga frem til torsdag. Da måtte jeg ringe sønnen min og få ham til å hente meg. Da jeg kom hjem igjen tilbrakte jeg ytterligere noen dager liggende på sofaen og senere på gulvet med stadig økende smerter, før jeg på søndag måtte bli hentet av ambulanse og kjørt på sykehus. Der ble det konstatert brudd i en ryggvirvel, store kompresjonsskader, samt en kraftig betennelse i området rundt. Jeg lå ca. 3 uker på sykehuset. I etterkant måtte jeg gå mange måneder på antibiotikabehandling for å få bukt med betennelsen. Senere har jeg gått fast til behandling hos fysioterapeut, uten at det har gitt de store resultatene. Jeg er fortsatt avhengig av å bruke smertestillende, og klarer pr i dag maksimalt å holde meg oppe i 5 til 10 minutter før jeg må legge meg ned å hvile.

Foretaket avslo kravet i brev av 12.8.22.

Nav godkjente yrkesskaden 18.10.22.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hendelsen 18.1.19 er en arbeidsulykke. Det kraftige slaget opp igjennom ryggen var en plutselig og uforutsett hendelse. Det avdempede arbeidsulykkebegrepet dekker også hendelsen siden slaget opp gjennom ryggen var så kraftig at det forårsaket kompresjonsbrudd, og det lå ikke innenfor arbeidets alminnelige ramme. Vanligvis er skadens art uten betydning for vurderingen av om kravet til arbeidsulykke er oppfylt, men skaden kan ha betydning for bevisvurderingen, jf. Høyesteretts uttalelse i Rt-2009-1626 avsnitt 36. Forsikrede ble påført kompresjonsbrudd, og det beviser at det var en slik kraft i hendelsen at det klart utgjorde en påkjenning eller belastning som var usedvanlig i forhold til det som var normalt i vedkommende arbeid.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at forsikrede ikke har vært utsatt for en plutselig eller uventet ytre hendelse som oppfyller lovens krav til at det foreligger en arbeidsulykke. Det foreligger ikke en arbeidsulykke etter det markerte ulykkesbegrepet, da forsikrede har jobbet som banearbeider i 40 år og var klar over at det ville være humper og rystelse på turen med pakkmaskinen. Det foreligger ikke noen plutselig og uforutsett hendelse. Hendelsen omfattes heller ikke av det avdempede ulykkesbegrepet. Forsikrede gjennomførte sine vanlige arbeidsoppgaver som han har gjort i 40 år, og han var godt kjent med pakkmaskinen, stolene uten fjæring og kraften av eventuelle humper og rystelser. Det var ikke noe usedvanlig med den aktuelle kjøreturen med pakkmaskinen. Det at forsikrede senere fikk kompresjonsbrudd beviser ikke i seg selv at det forelå en påkjenning eller belastning som var usedvanlig i forhold til det som var normalt i hans arbeid. Hva man tåler av påkjenninger vil i stor grad være et subjektivt forhold og vil i stor grad variere fra person til person. Det kan i denne anledning anføres at de andre som var med pakkmaskinen ikke ble skadet. En arbeidsoppgave som innebærer sittende transport langs skinnegangen kan ikke anses å være en skadelig arbeidsprosess i lovens forstand, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav c. Slik transport er nettopp en viktig og alminnelig del av forsikredes jobb som banemannskap. Det forhold at forsikrede pådrar seg en skade endrer ikke på dette.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om hendelsen 18.1.19 er å anse som en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Det er kravstiller – altså forsikrede - som har bevisbyrden for at vilkårene for erstatning er oppfylt, jf. Rt-1999-1473.

Begrepet arbeidsulykke i yfl. § 11 første ledd bokstav a skal forstås på samme måte som i folketrygdloven § 13-3, jf. Ot.prp.nr. 44 (1988–1989) s. 89. I § 13-3 annet ledd defineres to ulike kategorier arbeidsulykker: det markerte ulykkesbegrep (en plutselig eller uventet ytre hending) og det avdempede ulykkesbegrep (en konkret tidsbegrenset ytre hending som medførte en

påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid).

Nemnda vurderer først om hendelsen omfattes av det markerte ulykkesbegrepet. Høyesterett har behandlet arbeidsulykkesbegrepet i flere avgjørelser. Det er lagt til grunn i praksis at skade oppstått under utførelse av ordinært arbeid normalt ikke anses som en arbeidsulykke, jf. Rt-2006-1642. Av Rt-2009-1485 fremgår at uttrykket "en plutselig og uventet ytre hending" må tolkes slik at hendelsen har vært ulykkesartet. Også i Rt-2009-1619 avsnitt 53 har retten uttalt at det må kreves et ulykkesmoment for at det skal foreligge en arbeidsulykke omfattet av det markerte ulykkesbegrep. Det vil si at noe i den ytre situasjonen må ha utviklet seg på en uventet måte, og det uventede må ha ført til skaden. Videre følger det av rettspraksis at kravet til ulykkeshendelse til en viss grad må relativiseres, da hva som anses som plutselig og uventet vil måtte bedømmes ut ifra hvilken sammenheng hendelsen finner sted, jf. Rt-2006-1642 avsnitt 36.

Slik saken er opplyst for nemnda, foreligger det ikke dokumentasjon som sannsynliggjør at en plutselig ytre hending som medførte skaden, og det markerte ulykkesbegrepet kommer derfor ikke til anvendelse.

Nemnda ser deretter på spørsmålet om skadehendelsen omfattes av det avdempede ulykkesbegrepet. Anvendelse av det avdempede ulykkesbegrepet forutsetter som et utgangspunkt at det må ha skjedd "et avvik fra det normale i vedkommende arbeid. Avviket kan bestå i at arbeidstakeren har utført arbeid som ligger utenfor rammen for arbeidet, eller i at ordinært arbeide har blitt gjennomført på en uvanlig måte, men avviket må uansett ha medført en usedvanlig påkjenning eller belastning", jf. Rt-2009-1626 avsnitt 29. Det følger av dommens avsnitt 33 at når arbeidstakeren pga. en vanskelig arbeidsstilling eller av andre grunner er blitt utsatt for en "ekstraordinær belastning eller påkjenning" stilles det ikke tilleggskrav om ytre hending. Det sentrale spørsmålet er om oppgaven er en del av vedkommendes normale arbeidsoppgaver, jf. dommens avsnitt 35.

Slik saken er opplyst for nemnda, foreligger det ikke tidsnær klinisk dokumentasjon for at hendelsen den 18.1.19 påførte forsikrede brudd i ryggen. Det er heller ikke fremlagt dokumentasjon som i tilstrekkelig grad beskriver den kraftigste humpen. Utfra bevissituasjonen kan nemnda ikke se at turen med pakkmaskinen ble gjennomført på en uvanlig måte, eller at det var et avvik ved denne turen. Det er heller ikke dokumentert at forsikrede måtte utføre et arbeid som ligger utenfor rammen for arbeid til en banearbeider. Nemnda kan derfor ikke se at det er sannsynliggjort fra forsikrede at hendelsen utgjør en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i forsikredes arbeid.

Forsikrede har etter dette ikke sannsynliggjort en ekstraordinær belastning eller påkjenning som medførte skaden, og nemnda finner derfor at det avdempede ulykkesbegrepet ikke kommer til anvendelse.

Slik saken er opplyst, finner nemnda det ikke sannsynliggjort at hendelsen 18.1.19 kan anses som en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant), og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).